

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Жас маман - үздік ұстаз жолының бастауы

ЖАРИЯЛАНДЫ
06.04.2025

ТІРЕК СӨЗДЕР

білім беру, жас маман, кәсіби даму,
қолдау, педагогика, тәжірибе, үздік
ұстаз, ұстаздық жол

СІЛТЕМЕ

<https://bilimger.kz/177687/>**Зайдин Жазира Берикқызы***«Әл-Фараби атындағы жалпы орта білім беретін мектеп» КММ**Бастауыш мұғалімі***Аннотация**

Бұл мақалада педагогика саласына енді ғана қадам басқан жас маманның кәсіби дамуы, тұлғалық қалыптасуы мен үздік ұстазға айналу жолындағы маңызды аспектілері қарастырылады. Жас маманның алғашқы еңбек жолындағы қиындықтары мен оларды еңсеру тәсілдері, заманауи білім беру жүйесінде өз орнын табуы мен кәсіби дағдыны дамытудағы қажетті шаралар сараланады. Сондай-ақ, білім беру мекемелері мен қоғам тарапынан көрсетілетін қолдаудың маңызы талқыланады. Мақала педагогикалық тәжірибені жаңа бастаған ұстаздарға әдістемелік көмек көрсетуге бағытталған.

Кілт сөздер

жас маман, педагогика, кәсіби даму, ұстаздық жол, тәжірибе, қолдау, білім беру, үздік ұстаз

КІРІСПЕ

Қазіргі таңда білім беру жүйесінде жас мамандардың рөлі күн санап артып келеді. Себебі болашақ ұрпақтың тәрбиесі мен білімінің сапасы – осы жас мамандардың кәсіби даярлығы мен ішкі дайындығына тікелей

байланысты. Әсіресе жаңартылған білім мазмұнына сай оқыту жүйесіне бейімделген, ақпараттық технологияларды жетік меңгерген, заманауи көзқарастағы жас ұстаздар – ел болашағының негізін қалаушылар. Жас маманның алғашқы еңбек жолы – оның болашақ кәсіби келбетінің айнасы. Осы жолда кездесетін қиындықтар мен оларды еңсеру жолдары, ұжым ішіндегі қолдау мен ішкі мотивация – ұстаздық жолдың мықты іргетасын қалыптастырады. Бұл мақалада жас маманның алғашқы кәсіби қадамдары, олардың маңызы мен ықпалы, сондай-ақ үздік ұстаз болуға апарар жолдағы шешуші факторлар талқыланады.

Жас маман – педагогика әлеміне алғашқы қадам жасаушы тұлға

Жас маман – бұл тек диплом алған жас түлек қана емес, сонымен қатар өз кәсібіне шынайы қызығушылықпен келген болашақ шебер ұстаз. Оның алдында үлкен міндеттер мен үміттер тұр. Алғашқы қадам – бұл білім беру мекемесіне бейімделу, ұжыммен жұмыс істеу, оқушылармен қарым-қатынас орнату секілді маңызды сәттерден тұрады. Жас маманға осы кезеңде қолдау мен сенім қажет. Себебі алғашқы әсер – болашаққа деген сенімді қалыптастырады. Көп жағдайда жас педагог кәсіби жолдың бастапқы кезеңінде түрлі қиындықтарға тап болады: сыныппен жұмыс істеудегі тәжірибенің жеткіліксіздігі, оқу үдерісін тиімді ұйымдастыру жолдарының болмауы, ата-аналармен байланыс орнату мәселелері және т.б. Бұл қиындықтарды жеңу үшін педагогикалық практика барысында алған білім мен дағдыны күнделікті тәжірибеде тиімді пайдалану маңызды. Жас маман үшін мотивацияның, шабыттың және рухани қолдаудың орны ерекше. Жоғары оқу орнында алынған теориялық білім тек бастапқы негіз ғана, ал нағыз ұстаздық шеберлік – күнделікті тәжірибе арқылы қалыптасатын үдеріс.

Жас маманның кәсіби дамуы мен өзін-өзі жетілдіруі – үздік ұстазға айналудың кілті

Кәсіби дамуға деген үздіксіз ұмтылыс жас маманның табысты ұстаз болуына жол ашады. Бұл бағытта әрбір жас педагог өзіне мақсат қойып, сол жолда ізденіспен жұмыс істеуі қажет. Қазіргі таңда ұстаздардан тек

пәндік біліммен шектелмей, цифрлық сауаттылық, психологиялық дайындық, әдістемелік жаңашылдық сияқты қасиеттер талап етіледі. Сондықтан жас мұғалім кәсіби курстарға қатысып, семинарлар мен вебинарларда өз білімін жетілдіріп отыруы тиіс. Сонымен қатар, рефлексия жасау арқылы өзінің жетістіктері мен кемшіліктерін саралап, болашаққа нақты жоспар құруы – педагогтың кәсіби тұлға ретінде дамуына ықпал етеді. Өз кәсібіне деген сүйіспеншілік, оқушыларға деген мейірімділік пен жауапкершілік – ұстаздықтың басты қағидалары. Осындай құндылықтарды бойына сіңірген жас маман уақыт өте келе тәжірибелі, үлгілі педагогқа айналуы әбден мүмкін. Бұл жолда оған еңбекқорлық, сабырлылық және рухани төзімділік серік болуы тиіс.

Білім беру мекемесінің қолдауы мен ұжымдық ықпалдың рөлі

Жас маманның үздік ұстазға айналу жолында білім беру мекемесінің атқаратын рөлі ерекше. Ұжым ішіндегі жылы қарым-қатынас, әдістемелік кеңестер, тәлімгерлік жүйе – жас маманның ортаға бейімделуіне және сеніммен жұмыс істеуіне зор ықпал етеді. Мұғалімдер арасындағы ынтымақтастық, өзара тәжірибе алмасу және кәсіби қолдау – жас педагог үшін маңызды ресурс болып табылады. Әсіресе, тәлімгер мұғалімнің бағыт-бағдары, кеңестері мен үлгі-өнегесі жас маманның алғашқы жылдардағы сенімді тірегіне айналуы мүмкін. Басшылық тарапынан көрсетілетін қолдау да өте маңызды. Жас маманның ойлары тыңдалып, идеялары қолдау тапқан жағдайда, ол өз жұмысына үлкен ынтымақпен кіріседі. Білім беру мекемесі ішіндегі тұрақты әдістемелік отырыстар, ашық сабақтар мен шығармашылық байқаулар жас мұғалімнің кәсіби өсуіне жол ашады. Осылайша, жас педагог өзін ұстаздық қауымдастықтың толыққанды мүшесі ретінде сезінеді.

Үздік ұстаз жолына апарар ұзақ та мағыналы сапар

Ұстаздық – бұл үздіксіз даму мен ізденісті талап ететін ерекше мамандық. Жас маман үшін бұл жолда тұрақты еңбек ету, уақытты дұрыс ұйымдастыра білу, педагогикалық жаңалықтардан тыс қалмау аса маңызды. Уақыт өте келе жас ұстаз оқушылардың жүрегінен орын таба

бастайды, олардың сенімді досына, кеңесшісіне айналады. Мұндай деңгейге жету үшін ұстаз тек білім көзі ғана емес, рухани тәрбиеші де бола білуі қажет. Ұстаздық жолда тек кәсіби білім емес, сонымен қатар адамгершілік, парасаттылық, сабырлық пен шыдамдылық сияқты қасиеттер шешуші рөл атқарады. Әрбір жаңа күн – жаңа тәжірибе, әр оқушы – жеке әлем. Жас мұғалім осыны түсіне отырып, өз жұмысын шабытпен атқарса, уақыт өте келе тек мектеп ішінде ғана емес, бүкіл елге танымал ұстазға айналуы мүмкін. Осы жолдағы басты қағида – адалдық, табандылық және үнемі ізденіс үстінде болу.

ҚОРЫТЫНДЫ

Қорытындылай келе, жас маманның ұстаздық жолы – жауапкершілікке, үздіксіз дамуға, шығармашылыққа және үлкен рухани күшке негізделген күрделі де қадірлі жол. Бұл жолда жас педагогтың табысты болуы – оның жеке ұмтылысы мен еңбекқорлығына ғана емес, сонымен қатар білім беру мекемесі мен қоғам тарапынан көрсетілетін қолдауға да тікелей байланысты. Ұстаз болу – тек мамандық емес, бұл – өмірлік миссия. Жас маман осы миссияны жүреппен сезінсе, үнемі ізденісте болып, кәсіби және адами қасиеттерін дамытып отырса, ол сөзсіз болашақтың үздік ұстазына айналады. Мемлекетіміздің білім беру саласында білікті, жаңашыл, жан-жақты ұстаздардың көбеюі – еліміздің кемел болашағының кепілі болмақ.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. *Муканова Н.Е. Тулегенова Б.Н. М90 Педагогикалық шеберлік: Оқу-әдістемелік құралы – Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2020. – 108 бет*
2. *Әбенова Г.К. «Жас мұғалімнің кәсіби дамуы», Нұр-Сұлтан, 2020.*
3. *Төлешова А. «Заманауи білім берудегі жаңашыл ұстаз», 2022.*
4. *Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. «Педагог мәртебесі туралы» заңы, 2019.*
5. *Нұрымбетова Ж. «Ұстаздық жол: жетістікке жету сатылары», 2021.*
6. *Білім беру саласындағы әдістемелік журнал «Педагог әлемі», №2,*

2023.

7. Оралбекова Л. «Мектептегі тәлімгерлік жүйе», 2022.
8. Сарсенбаева М. «Жас мамандарға арналған әдістемелік нұсқаулық», Алматы, 2020.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.